

Home Terrorisme
(/plus) (<http://www.standaard.be/plus/tag/terrorisme>)

'EENLINGEN' PLEGEN TERREURDADEN IN NAAM VAN ISLAMITISCHE STAAT, MAAR ZIJN NIET UITGESTUURD DOOR DE GROEP

Hoe riskant is de eenzame terrorist?

15 JUNI 2016 OM 03:00 UUR | Evita Neefs (<http://www.standaard.be/auteur/evita-neefs>)

Zowel de schutter in de homobar in Florida als de moordenaar van twee Franse politiemensen beriep zich op IS, hoewel ze wellicht geen opdracht kregen voor hun terreurdaad. Maar Islamitische Staat oefent nu eenmaal een diabolische aantrekkingskracht uit op mensen zonder toekomst. De terreurgroep geeft mislukkelingen het idee zichzelf te overstijgen en zich een held te voelen.

Anders Breivik. rtr

Islamitische Staat claimde gisteren de moord op een Franse politiemann en zijn vrouw in Magnanville, 50 kilometer ten westen van Parijs (*zie blz. 4*). Net zoals de terreurgroep dit weekeinde de schietpartij in een homobar in Orlando opeiste. Toch betekent dat niet dat de daders, de Fransman Larossi Abballa (25) en de Amerikaan Omar Mateen (29), aangestuurd werden vanuit het kalifaat.

Beide daders waren ‘eenlingen’, ‘lone actors’, die hun terreurdaad op eigen houtje pleegden. Bart Schuurman, terreur-onderzoeker aan de Universiteit van Leiden, spreekt liever niet van ‘Lone Wolf’ vanwege de specifieke oorsprong van die term. Deze vorm van ‘leiderloze weerstand’ werd in de jaren negentig aangeprezen door de blanke racist Tom Metzger, een leider van de Ku Klux Klan.

De laatste jaren nam het aantal aanslagen door alleen opererende daders toe, maar toch blijft om en bij de 97 procent van de aanslagen volgens Schuurman gepleegd door groepen.

‘Er zijn weinig echte eenlingen’, stelt hij vast. Timothy McVeigh, die in 1995 vanuit een anti-overheidsideologie een overheidsgebouw opblies in Oklahoma, is er één. En de extreem-rechtse Noor Anders Breivik die in 2011 een massamoord pleegde op het eiland Utoya, wordt gezien als het typevoorbeeld van de alleen opererende dader. ‘De meesten hebben wel contacten met geestesgenoten, die geweld aanmoedigen. Soms werden ze zelfs geholpen bij de voorbereiding, ook al plegen ze de daad zelf op eigen houtje.’

‘Allahu Akbar’

Daden door ‘eenlingen’ zijn moeilijker te voorkomen dan die van organisaties. Maar toch. ‘Vaak bluffen ze maanden voordien openlijk over de “grootse daad” die ze gaan stellen. Dat opent een kleine kans op tijdige ontdekking’, zegt Schuurman.

‘Ze staan niet op zichzelf’, bevestigt de Gentse hoogleraar Rik Coolsaet, auteur van verscheidene studies over jihadisme en radicalisering, ‘maar ze voelen zich verbonden met een organisatie.’ Abballa zou ‘Allahu Akbar’

hebben geroepen terwijl hij zijn slachtoffers doodschoot. Mateen droeg zijn daad in een telefoontje naar de noodhulpcentrale 911 op aan IS. Ook Amedy Coulibaly, die in januari vorig jaar een slachtpartij aanrichtte in de Parijse supermarkt Hypercacher, past in deze categorie. Net als de gebroeders Kouachi, die een bloedbad aanrichtten op de redactie van Charlie Hebdo.

Het is sinds 9/11 haast onmogelijk geworden voor organisaties als Al-Qaeda of IS om nog dergelijke strak geregisseerde aanslagen op het getouw te zetten. Daarom geven ze sympathisanten in heel de wereld een ruime autonomie. 'De aandacht en de propaganda worden hen op die manier gewoonweg in de schoot geworpen', aldus Schuurman.

Boefjes

De daders hebben heel uiteenlopende persoonlijke redenen om zich tot IS te bekennen. In België en sommige andere Europese landen gaat het niet zelden om kleine boefjes. Ook Abballa stond bij de politie bekend voor diefstal en geweld voor hij drie jaar cel kreeg wegens het ronselen van strijders voor Afghanistan.

Bij de Syriëgangsters zitten nogal wat tienermeisjes die het gevoel hebben dat ze niets waard zijn en dat hun ouders hen niet begrijpen. Vaak overwegen ze zelfmoord, tot ze toevallig in aanraking komen met IS. Bij de IS-sympathisanten zitten ook opvallend veel psychopaten.

Het zijn heel erg uiteenlopende groepen met heel uiteenlopende persoonlijke situaties. Maar volgens Coolsaet hebben ze één ding gemeen: het zijn mensen die menen dat ze geen toekomst hebben. 'Door naar Syrië te reizen of een daad te plegen in naam van IS, overstijgen ze zichzelf: van een Zero worden ze plotsklaps een Hero.' IS slaagt er volgens hem op een diabolische manier in om mensen uit deze groepen aan te trekken.

'Met radicalisering van moslimgemeenschappen heeft dat niets te maken.'

EVITA NEEFS

Evita Neefs is redactrice buitenland bij De Standaard.

Meer artikels van Evita Neefs »

(<http://www.standaard.be/auteur/evita-neefs>)

LEES MEER

VANDAAG | **Terreur live via Facebook**

(http://www.standaard.be/cnt/dmf20160614_02339655)

VANDAAG | **TWEE FRANSE POLITIEMENSEN VERMOORD IN NAAM
VAN IS**

‘We beleven een nieuw soort

oorlog’ (http://www.standaard.be/cnt/dmf20160614_02339650)

VANDAAG | **JANINE BISCHOPS STAPT NA TWINTIG JAAR UIT
POPULAIRE SOAP**

Wie voelt zich nog thuis in ‘Thuis’?

(http://www.standaard.be/cnt/dmf20160614_02339636)

VANDAAG | **UGENT VOERT STATUUT KLOKKENLUIDER IN
‘Niemand mag bang zijn om klacht in te**

dienen’ (http://www.standaard.be/cnt/dmf20160614_02339499)

VANDAAG | **EGOISTEN ZULLEN BOVENDRIJVEN
Het wordt geen gezellige boel op Mars**

(http://www.standaard.be/cnt/dmf20160614_02339360)

Rik Coolsaet:

‘Met radicalisering van moslimgemeenschappen hebben deze aanslagen niets te maken’

ALLE ARTIKELS VAN DE LAATSTE 24 UUR » (/NIEUWS/MEEST-RECENT)

Meer?

Lees de volledige krant digitaal.

(<http://www.standaard.be/plus/ochtend>)